श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – नवम्बर-दिसम्बर, २०१६

कक्षा – शास्त्रिद्वितीयवर्षम् (SEM-3)	**प्रश्नपत्रम् – ८**	गुणाः - ७०
विषयः – सर्वदर्शनम्	**कोड – CE-2.3.6**	समयः – ०३ तः ०६ पर्यन्तम्
दिनाङ्कः – ०२/१२/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – न्यायसिद्धान्तमुक्तावली (आदितः पृथिवीनिरूपणान्ता)	

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

प्रश्नः – १ निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु प्रश्नद्वयम् उत्तरयत। ०८

(१) "सामान्यं द्विविधं.............परतयोच्यते" इति कारिकां यथाग्रन्थं विवेचयत।

(२) "उत्क्षेपणं ततो............पञ्च च" इति कारिकां यथाग्रन्थं विस्तारयत।

(३) ईश्वरास्तित्वे प्रमाणं, मीमांसकमतखण्डनपुरस्सरं स्पष्टयत।

प्रश्नः – २ निम्नलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य निबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत। ०८

(१) न्यायसिद्धान्तमुक्तावल्याः मङ्गलवादं वितनुत

(२) जातिबाधकसङ्ग्रहविषये यथामुक्तावलि एकं निबन्धं लिखत।

प्रश्नः – ३ निम्नलिखितेषु द्वयोः उपरि लघुटिप्पणीं लिख्यताम्। ०४

(१) नव द्रव्याणि। (३) समवायः।

(२) अभावः। (४) विशेषाः।

प्रश्नः – ४ अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत ०५

(१) न्यायसिद्धान्तमुक्तावल्याः कर्ता कः? (५) भावपदार्थाः कति?

(२) सामान्यं कतिविधम्? (६) गोपवधूटीदुकूलचौरः कः?

(३) संसारमहीरुहस्य बीजं किम्? (७) किं नाम सामान्यम्?

(४) गुणाः कतिविधाः?

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

प्रश्नः – ५ निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु प्रश्नद्वयम् उत्तरयत। ०८

(१) "अन्यथासिद्धि............परिकीर्तितम्" इति कारिकां विवेचयत।

(२) "यत्समवेतं...............तृतीयं स्यात्' इति कारिकां यथाग्रन्थं स्पष्टयत।

(३) मीमांसोक्ततमसः दशमद्रव्यत्वं प्रतिपाद्य तस्य निराकरणं कुरुत।

प्रश्नः – ६ निम्नलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य उत्तरं लिखत। ०८

(१) सप्तपदार्थानां साधर्म्यं निरूपयत।

(२) त्रिविधकारणस्य यथाग्रन्थं विवेचनं लिखत

प्रश्नः – ७ निम्नलिखितेषु द्वयोः उपरि लघुटिप्पणीं लिख्यताम्। ०४

(१) पञ्चान्यथासिद्धयः। (३) भूतत्वम्।

(२) अभावचतुष्टयम् (४) मूर्तत्वम्।

प्रश्नः – ८ अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत। ०५

(१) किं नाम साधर्म्यम् ?
(२) किं नाम वैधर्म्यम् ?
(३) किं नाम पारिमाण्डल्यम् ?
(४) पटस्य समवायिकारणं किम् ?
(५) किं नाम निमित्तकारणम् ?
(६) न्यायनये कति प्रमाणानि स्वीक्रियन्ते ?
(७) लक्षणस्य लक्षणं किम्?

तृतीयान्वितिः (Unit-3)

प्रश्नः – ९ निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु प्रश्नद्वयम् उत्तरयत। ०८

(१) नवद्रव्याणां साधर्म्यं यथाग्रन्थं निरूपयत
(२) क्षित्यादिचतुष्टयमनसः साधर्म्यं यथाग्रन्थं विवृणुत।
(३) पृथिवीत्वसिद्धिं यथाग्रन्थं साधयत

प्रश्नः – १० निम्नलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य उत्तरं लिखत। ०८

(१) पृथिव्याः त्रैविध्यं निरूपयत।
(२) पृथिवीलक्षणं विलिख्य यथाग्रन्थं लक्षणसमन्वयं प्रदर्शयत

प्रश्नः – ११ निम्नलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य उपरि लघुटिप्पणीं लिख्यताम् ०२

(१) नित्यद्रव्याणि।
(२) अव्याप्यवृत्तिः।

प्रश्नः – १२ अधोनिर्दिष्टेषु कयोश्चिद् द्वयोः अतिलघूत्तरं यच्छत। ०२

(१) अपेक्षाबुद्धिः कतिक्षणपर्यन्तं तिष्ठति?
(२) ज्ञानादिकं कतिक्षणावस्थायि ?
(३) पृथिव्यप्तेजोवायुषु चतुर्षु किं साधर्म्यम्?
(४) स्पर्शवत्त्वं केषु द्रव्येषु भवति?

***

Answer Key

कक्षा – शास्त्रिद्वितीयवर्षम् (SEM-3) **प्रश्नपत्रम् – ८** गुणाः - ७०

विषयः – सर्वदर्शनम् **कोड – CE-2.3.6** समयः – ०३ तः ०६ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः – ०२/१२/२०१६ सन्दर्भग्रन्थः – न्यायसिद्धान्तमुक्तावली (आदितः पृथिवीनिरूपणान्ता)

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

प्रश्नः – १

प्रश्नः – २

प्रश्नः – ३ १.

प्रश्नः – ४ १. विश्वनाथपञ्चाननः

२. द्विविधम्

३. परमात्मा

४. चतुर्विंशतिविधाः

५. षट्

६. कृष्णः

७. नित्यत्वे सत्यनेकसमवेतत्वम् ।

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

प्रश्नः – ५

प्रश्नः – ६

प्रश्नः – ७ १.

प्रश्नः – ८ १. समानो धर्मो येषां ते सधर्माणः, तेषां भावः साधर्म्यम् ।

२. विरुद्धो धर्मो येषां ते विधर्माणः, तेषां भावः वैधर्म्यम् ।

३. अणुपरिमाणम्

४. तन्तवः

५. समवायि-असमवायिकारणभिन्नकारणम्

६. चत्वारि

७. असाधारणधर्मवत्त्वम्

तृतीयान्वितिः (Unit-3)

प्रश्नः – ९

प्रश्नः – १०

प्रश्नः – ११ १.

प्रश्नः – १२ १. क्षणत्रयम्

२. क्षणद्वयावस्थायि

३. द्रव्यारम्भकत्वम्

४. पृथिव्यप्तेजोवायुषु